

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 659/2015-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. októbra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou Mgr. Máriou Kolíkovou, Advokátska kancelária Kolíková & Partners, s. r. o., Radvanská 21, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11 CoP 583/2014-377 z 5. mája 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júla 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 CoP 583/2014-377 z 5. mája 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) č. k. 37 P 82/2012-355 zo 7. októbra 2014 o zverení maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

3. Sťažovateľka namieta porušenie ústavných práv napadnutým rozsudkom krajského súdu predovšetkým z týchto dôvodov: (i) o odvolaní proti prvostupňovému rozsudku rozhodoval podľa sťažovateľky nezákonný senát, pretože došlo k porušeniu rozvrhu práce krajského súdu, (ii) krajský súd rozhodol arbitrárne z dôvodu nevysporiadania sa so zásadnou podmienkou znaleckého posudku pre zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti, (iii) v súdnom konaní ako celku došlo k nerešpektovaniu záväzného právneho názoru podľa § 226 Občianskeho súdneho poriadku, (iv) všeobecné súdy nezistovali skutočný stav potrebný pre spravodlivé určenie vyživovacej povinnosti, (v) všeobecné súdy zaujali neodôvodnene negatívny postoj k sťažovateľke.

4. Sťažovateľka v úvode svojej sťažnosti upozornila a listinným dôkazom doložila, že 26. júna 2015 podala cestou okresného súdu proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, o ktorom nebolo v čase podania sťažnosti ústavnému súdu rozhodnuté.

5. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že jej základné práva podľa čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru boli napadnutým rozsudkom krajského súdu porušené, ďalej aby ústavný súd zrušil napadnutý rozsudkom a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a aby sťažovateľke priznal úhradu trov konania.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

III.

7. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

8. Z princípu subsidiarity vyplýva, že ústavný súd poskytuje ochranu základným právam a slobodám iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri skúmaní podmienok konania o sťažnosti riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je

ochrana základných práva a slobôd poskytovaná ústavným súdom prostredníctvom ústavou a zákonom o ústavnom súde upraveného konania o sťažnosti subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (porov. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť (porov. I. ÚS 20/02, III. ÚS 152/03).

9. Na základe priložených listinných dôkazov k sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka podala cestou okresného súdu dňa 26. júna 2015 dovolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu. O podanom dovolaní je oprávnený rozhodnúť Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

10. V zmysle popísaných konklúzií možno uzavrieť, že právny poriadok Slovenskej republiky poskytuje sťažovateľke účinný právny prostriedok ochrany jej základných práv a slobôd, ktorý aj využila (t. j. podala dovolanie), pričom vo veci dosiaľ nebolo najvyšším súdom o dovolaní právoplatne rozhodnuté. Inak povedané, v tejto chvíli sa sťažnosť podaná ústavnému súdu javí byť predčasne podaná, keďže existuje iný orgán verejnej moci (najvyšší súd) oprávnený poskytnúť ochranu sťažovateľkiným právam a slobodám.

11. Posudzujúc sťažnosť sťažovateľky, ústavný súd uzatvára, že prijatím sťažnosti na ďalšie konanie by došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány súdneho typu – najvyšší súd a ústavný súd (porov. mutatis mutandis II. ÚS 1/08, II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 420/2011). Išlo by o taký stav, ktorý je v právnom štáte neaprobateľný, pretože by mohol viesť k rozdielnym rozhodnutiam v rovnakej veci, čo by malo negatívne (a len obťažne odstrániteľné) dôsledky na právnu istotu, ktorá tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu.

12. Reflektujúc takto pertraktované závery, ústavný súd odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

13. Ako addendum ústavný súd zdôrazňuje právny názor, ktorý opakovane vo svojej judikatúre vyslovil (akcentujúc pritom závery rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská v. Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, najmä jeho body 51, 53, 54), a podľa ktorého, majú na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní, bude sťažovateľke lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (t. j. napadnutému rozsudku) krajského súdu (porov. napr. III. ÚS 114/2010, I. ÚS 165/2010).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2015